

הוצאת באר' תשי"א
בית גוברין משאבים ביה אסלוג'
בוסט-אופסט "בן צבי" תל-אביב

הגדת של פסח

בוֹא וְאֶשֶׁק לְךָ בְּנִי הָאָדָם,
 עִם יֶרֶק שָׂדוֹת וְשָׁמַיִם שֶׁל אֹר.
 מִזְבֵּךְ לֹא רוֹחֵץ עוֹד מִחֶלְאַה וְדָם,
 אֶךְ לִבְךָ מִפְּרִכָּס מִזְבֵּךְ וְטָהוֹר.

בוֹא וְאֶנִּיף אוֹתְךָ מִטָּה וְדָם,
 וְלֹאֲרַבֵּעַ הָרוּחוֹת לִדְתְּךָ אֲבִשָׁר.
 נִבְטוּ שְׂבָלִים בְּמֶרְחָב, וְיֵשׁ יוֹם,
 וְהִידֹד הַקּוֹצְרִים מִלְבָּבְךָ יִנָּסֵר...

רִגְשָׁם חֶלֶף הַלֵּךְ לוֹ.
 הַעֲנָנִים הִתְפַּזְּרוּ וְאֵינָם,
 הַשָּׂדוֹת מוֹרִיקִים וּמִשְׁגָּשִׁים.

עֵנָה רוֹדִי וְאָמַר לִי:
 קוּמִי לָהּ רַעֲיָתִי וְלִבִּי לָהּ.
 כִּי הִנֵּה הִסְתִּיו עֵבֶר
 רִגְשָׁם חֶלֶף, הַלֵּךְ לוֹ;
 הַנִּיצָנִים נִרְאוּ בָאָרֶץ
 עֶרְבַת הַזִּמְרִיד הִגִּיעַ
 וְקוֹל הַתּוֹר נִשְׁמַע בְּאֶרְצָנוּ;
 וְהַתְּאֵנָה תִּנְשָׁה פִּגְיָה
 וְהַגִּפְנִים סִמְדָּר נָתַנִּי רִיחַ.

על הפרידה אשר לא תמה,
על שפע, זה נאה ביום רעה
שדוֹתינו חז עוד לא הנה

על אהבה אשר הניבה
כל שדה עמל רמוס, כל עץ חרוד -
על אמן ששגשג: ברוד! ברוד!

הוי לבלבי, ארצי, ואביבי
אל ישבתו לעד! קרב אבלי,
בפלים שאי פריה! בפלים שלי!

ל

קראת אביב נרון בקול
נכה בתוף, נרבה מחול,
תשיש נשמת כל חי.
אשר זרע - יגיל, ישיר,
כי בא, קרב מועד קציר,
גמל יבול שדי,
גמל יבול שדי.

לקראת אביב היטיבו רון,
אדם ונזיר, פרים וצאן,
כי בר מלאו שדורת.
לקול חליל רועים עליו
ישמח העדר על הגז,
ישא רגליו ירקוד,
ישא רגליו ירקוד.

ב
 בְּרוּכָה אֲדָמָה, הַצְמִידְתָּנוּ לְחַג
 לוֹ רַק רָגַע אֶחָד שֶׁל חֲדָוָה
 רַק תְּמוּלֵּה הַתְּהַלְּכוּ פֹה נוֹהִים
 כְּתָנִים עַל סִלְעִים וְחוֹרְבָרָה.

רַק תְּמוּלֵּה עוֹד לָהֶג כֹּל רוֹאֶה פְּרוֹס חֲזוֹן
 כִּי שִׁדָּךְ הוּא צְמוֹק וְרַחֲמֶיךָ כִּי עָקָר
 בְּרוּכָה אַתְּ חַיִּי עַל הַפְּרִי שֶׁהִנַּבְתְּ
 הֵן הִייתְּ כְּנֹוּה בְּמִדְבָּרָה.

וְאַף כִּי גִנֶּךְ כֹּה צְרוּב, לֹא עֲנָג
 וְכִפְּךָ כֹּה סִלְעִית וְכִבְדָּה -
 נִקְבַּל בְּבִרְכָּה וּבְרִנָּן יִלְדוֹת
 כֹּל לְטַף רוֹחוֹ הַצּוֹרֵרָה.

רְאִינוּ עֲמָלָנוּ -

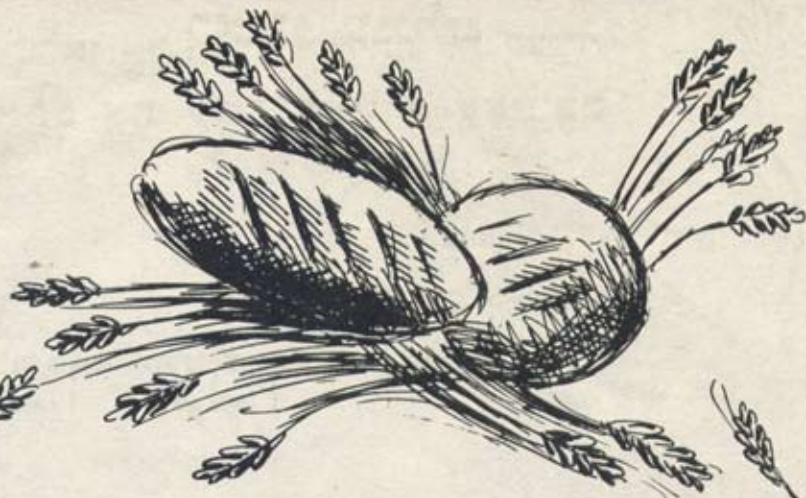
בַּעֲמַל הַנְּמָלִים
כָּל אִישׁ יָבִיא בְּעֶמֶר אֱלֻמוֹת.
גְּרִישְׁדָּנָז וְקוֹם לְתַלְפִּיזָה;
וְשִׁבְלֵיו פְּנִימָה.
פְּנִימָה הַשְּׂבָלִים.

רְאִינוּ עֲמָלָנוּ

הוּא עֲמַל הַנְּמָלִים
שָׁמְרוּ, אִיסָוָא, אֲחִים אֲנֹגְרֵי הַבֵּר
לְיוֹם מַצּוֹר, יַעֲוֹשׁ אֲזִיב וְצָר -
הַשְּׂבָלִים פְּנִימָה.
פְּנִימָה הַשְּׂבָלִים.

לְשֵׁם בְּרוּךְ הוּא – בְּרוּךְ שְׁמוֹ
חֶסֶד רַטֵּב מִשְׁמַיִם
שִׁירָו לַעֲהֵם בִּי טוֹב טַעַמֹּו
שִׁירָו רַתוּנָה לַפִּיִּם.

לְרַגֵּב הַבִּיטָו, תוֹכוֹ כְּבוֹד
חֵם עֲסָרוֹ וְזָרוֹעַ
אֶרֶץ בְּרָכִי שֶׁהִפֵּל בְּדָבָרוֹ,
בְּרָכִי עַל מַסֵּר וְעַל רוּחַ

בִּי שִׁשֵּׁת אֱלִיטָל זֶה גִּמְלָה הוּא רַטֵּב –
וּבִזְכְּרוֹ בְּרַשִׁים וְרָחֵם
חֲדָו לַעֲהֵם, לַעֲהֵם בִּי טוֹב –
חֲזָרוּ לְקָלָהֶם.

כִּי תָבֹאוּ אֶל הָאָרֶץ וְקָצַרְתֶּם אֶת קִצְרוֹ
וְהֵבֵאתֶם אֶת עֹמֶר בִּשְׁמִית קִצְרוֹכֶם

עֹמֶר עֹמֶר

תְּבוּאָה חֲדָשָׁה

בְּאֵזֶר אֲגָדִים בֶּכֶר,
בְּאֵלֶם אֱלוֹמוֹת בֶּכֶר.

בְּשׁוּרָה טוֹבָה הִבָּאתִי
בִּי הֶגֶן נִמְלֵא אֹרֶה
וּבִיעָר וּבַחֹרֶשׁ
כָּל צִפּוֹר אֹמְרָה שִׁירָה.

בִּי בְּכָל פֶּנֶה הַפֶּסֶחַ
אֶת רוּחוֹ הַטּוֹב נוֹתֵן
וְאֵבִיב בְּכָר בְּאַרְצֵנוּ
זִמָּן חֲרוֹת וְגִיל וְחֵן.

נְבִירָד

עַל הַגִּפּוֹז

וְעַל פְּרֵי הַגִּפּוֹז

וְעַל תְּנוּבַת הַשָּׂדֶה

וְעַל אֶרֶץ טוֹבָה וּרְחֹבָה

שֶׁהוֹנְחָלָה לְאֲבוֹתֵינוּ וּלְנוּ

לְאַבּוֹל מִפְּרֵי הַ

וְלִשְׁבוֹעַ מִטּוֹבָה

הַגִּיעַ לַיֵּל פֶּסַח
בְּלִיל הָעוֹלָם בּוֹלוֹ
אוֹמֵר הַלֵּל
בִּי בְּלִילָה הַזֶּה
אוֹצְרוֹת טָלָלִים נִפְתָּחִים

עֲבָרִים הֵינּוּ
עֵתָה בְּנֵי חוֹרֵיז

מה נשתנה הלילה הזה

מכל הלילות, שבִּלְלֵי זֶה, לֵיל פֶּסַח, אָנוּ מְסוּבִין
כָּאן בְּסֻעֻדָּה כָּלְנוּ יַחְדָּיו, אֲבוֹת וּבָנִים, שָׁבַת אֲחִים,
וְכַמוֹנוּ כֵּן עוֹשִׂים כָּל בְּנֵי־יִשְׂרָאֵל אֲשֶׁר בָּאָרֶץ וְאֲשֶׁר
בְּכָל תְּפוּצוֹת הַגּוֹלָה בְּאֶשֶׁר הֵם שָׁם, מֵאִז הַיָּמִים
וְעַד הַיּוֹם הַזֶּה?

מה נשתנה

הַלַּיְלָה הַזֶּה מִכָּל הַלֵּילוֹת, שֶׁבְּכָל הַלֵּילוֹת הָיִינוּ
עוֹרְכִים אֶת סֵדֶר חֲגֵירוֹתֵנוּ כְּשֶׁאָנוּ בְּיַדִּי שְׁלֵטוֹן זֶר
וְצוֹרֵר נֶאֱבָקִים עַל הַבָּנִין וְהַעֲלִיָּה, וְהַשְׁתָּא אָנוּ בְּנֵי־
חוּרִין בְּמִדְיַת יִשְׂרָאֵל, הַשְּׁעָרִים פְּתוּחִים לְשָׁבִי
גּוֹלָה וּמִרְחַבִּי אֶרֶצְנוּ בְּיַדֵּינוּ לְהִתְיַשֵּׁב בָּהֶם?

מה נשתנה

הַלַּיְלָה הַזֶּה מִכָּל הַלֵּילוֹת, עַתָּה הֵיוּ יִשׁוּבֵינוּ נְתוּנִים
בְּמִצּוֹר, בְּיַדִּי אוֹיְבִים מוֹסְתִים, עַד גֶּרְשָׁנוּ מֵאֶרֶצְנוּ.
— הַלַּיְלָה הַזֶּה הֵנּוּ בְּנֵי חוּרִין, אֶךְ דְּרוּכִים לְהִגֹּן
בְּפָנֵי לַהֲט חֶרֶב אוֹיֵב מִתְנַפֶּנֶפֶת.

מה נשתנה

הַלַּיְלָה הַזֶּה מִכָּל הַלֵּילוֹת, שָׁבוּ אָנוּ שְׂמִיחִים בְּאַבִּיב,
בְּחִירוֹת־הָעֵמֶל וְחִבְרַת־הָאָדָם בְּקִיבוֹץ הָעֵבְרִי, וְעוֹד
טָרָם הַקִּיץ הַשָּׁץ עַל שַׁעְבוֹד הָעֵמֶל וְדִיכּוֹי הָאָדָם
וְנִיצוֹץ הַיָּדָה, וְגוֹי אֶל גּוֹי עוֹד יֵשֵׁא חֶרֶב, וּגְאוּלַּת
הָאָדָם בְּמַלְכוּת הָעֵבוּדָה וְהַשְׁוִיּוֹן בְּאֶרֶצְנוּ וּבְמִדְּוָא
הַתְּבֵל, טָרָם נִשְׁלָמָה?

מה נשתנה הלילה הזה

עֲבָדִים הָיִינוּ לַפַּרְעֹה בְּמִצְרַיִם

וַיֵּצְאוּ מִשָּׁם בְּיַד חֲזָקָה וּבְזִרְעוֹ
נִסְוָה וּבְמוֹרָא גָדוֹל. בְּאַרְחוֹת
מִדְבָּר וּדְרָכַי יְסוּרִים לְמַדְנֹנוּ מוֹסֵר
וְאַבּוֹתֵינוּ, שׁוֹחֲרֵי חֲרוֹת, הִלְכוּ
אֶרְצָה, אֶרֶץ הַבְּרָכָה וַיָּבִיאוּ אֲבִיב
לְעַם יִשְׂרָאֵל עִם צֵאתָם מֵעֲבָדוֹת
לְחֲרוֹת.

וַיֵּצְאוּ מִצְרַיִם וְעַד עַצְמָם
הַיָּמִים הָאֵלֶּה, שְׁלִילוֹת הֵם לָנוּ וְלִכְל
עֲבָדֵי הָעַמִּים בְּעוֹלָם – עוֹבְדֵי אֱנוֹ
בֵּין גְּלִי יָם סוֹעֵר וּבְמַעֲמָקָיו נִפְלֵס
לָנוּ דֶּרֶךְ יִבְשָׁה וְהַיָּמִים לָנוּ חוֹמָה.

אלה שמות בני ישראל הפאים מצרימה את יעקב. איש וביתו
 באו: ראובן, שמעון, לוי ויהודה: יושבר, זבולון ובגמיו: דן ובפול
 עד ואשר: ויהי כל נפש יוצאי ירה ויעקב שבאים נפש ויוסף היה
 במצרים: וימת יוסף וכל אחיו וכל הדור
 החוא: ובני ישראל פרו וישדצו וירבו ויעצמו
 במאד מאד, ותמלא הארץ אותם: ויהם מלך
 חדש על מצרים אשר לא ידע את יוסף: ויאמר
 אל עמו, הנה עם בני ישראל רב ועצום ממנו:
 הבה נתחכמה לו, פן ירבה ויהיה כי תקראנה
 מלחמה ויוסף גם הוא על שונאיו ונלחם בנו
 ועלה מן הארץ: וישימו עליו שרי משים למצו
 ענותו בסבלותם ויבן ערי מסבנות לפרעה את
 פתם ואת רעמסס: ובאשר יעני אותו מן ירבה
 וכן יסר ויקצו מפני בני ישראל: ויעבדו
 מצרים את בני ישראל בפרד: וימרדו את
 היותם בעבודה קשה בחמר ובלבנים ובכל
 עבודה בשנה, את כל עבודתם אשר עבדו
 בהם בפרד: ויהי בנימים ההם וימת מלך
 מצרים ויאנחי בני ישראל מן העבודה ויזעקו
 ומעל שועתם אל האלהים מן העבודה:

מי יתן ראשי מים
ועיני מקור המעה
ואבקעה יומם ולילה
את חללי פת צמי

קול פרמיה נשמע
נהי בקי תמרורים
רחל מבכה את פניה
מצאנה לה נחמה.

ו יהי פַּיִמִים הָהֵם וַיִּגְדֵּל מֹשֶׁה וַיֵּצֵא אֶל אָחָיו וַיֵּרָא
בְּסִבְלוֹתָם:

ו מֹשֶׁה הָיָה רוֹעֶה אֶת צֹאן יִתְרוֹ חוּתְנוֹ פֶּתֶן מִדְּבַר. וַיִּנְהַג
אֶת הַצֹּאן אַחֲרֵי הַמִּדְבָּר וַיָּבֹאוּ אֶל הַר הָאֱלֹהִים חֹרֶבָה: וַיֵּרָא
וַהֲגַה הַסֵּנֶה בּוֹעֵר בָּאֵשׁ וְהַסֵּנֶה אֵינֶנּוּ אֶכְלֵ: וַיֹּאמֶר מֹשֶׁה
אֲסַגְרָה נָא וְאֵרְאֶה אֶת הַמַּרְאֶה הַגָּדוֹל הַזֶּה. מִדּוּעַ לֹא יִבְעַר
הַסֵּנֶה: וַיִּקְרָא אֵלָיו אֱלֹהִים מִתּוֹךְ הַסֵּנֶה וַיֹּאמֶר אֵל תִּקְרַב
הָלוֹם, שֶׁל נְעֻלְיָה מֵעַל בְּגָדֶיךָ כִּי הַמָּקוֹם אֲשֶׁר אִתָּה עוֹמֵד
עָלָיו אֲדַמַּת קֹדֶשׁ הֵגֵא: וַיֹּאמֶר יְהוָה רֹאֵה רְאִיתִי אֶת עֲנִי
עַמִּי אֲשֶׁר בְּמִצְרַיִם, וְאֵת צַעֲקָתָם שִׁמְעָתִי מִפְּנֵי נֹגְשָׁיו כִּי
יִדְעָתִי אֶת מַכְאוּבָיו: וְעַתָּה לֵךְ וְאַשְׁלַחְךָ וְהוֹצֵא אֶת עַמִּי
מִמִּצְרַיִם:

ל

וְזוֹ מַצְרִימָה וּבָאתָ אֶל הַנְּעָנִים וְהָאֱמָלִלִּים. אֵל כֹּל
הַנְּאֻנְחִים וְהַנְּדָכָאִים וְאָמַרְתָּ אֲלֵיהֶם כִּי עֲבָדִים הָם - וְהֵם
לֹא יִבְיֹנּוּ; כִּי אֱמָלִלִּים הָם - וְהֵם לֹא יִדְעוּ; וְכִי גָדוֹל עֲנִיָּם
וְגָדוֹלִים מִכְּאוּבֵיהֶם וְנוֹרָא לְחֻצָּם - וְהֵם לֹא יֵאֱמִינוּ; וּפְקַחְתָּ
אֶת עֵינֵיהֶם וּבְחֹזֶק־יָד וּגְאֻלָּתָ אוֹתָם:
וְעַם רַב יִמָּשֶׁךְ אַחֲרֶיךָ. אֲשֶׁר לֹא יִדְעָתָ וְאֲשֶׁר לֹא יִדְעוּךָ.
וּמִקְרָב כֹּל הָעָם אֲשֶׁר מִסְכִּיב אֲשֶׁר רַע וְיָרָא לָהֶם. וְהָיִיתָ
לְאֵב לְהַמּוֹן אָדָם וְלִרְאֵשׁ שְׁבָטָיו וְעַשִׂיתָ מִן הַחֹלְעִים - אָדָם.
וּמִן הָאָדָם - עַם, וּמַעֲפֹרוֹת חוֹל - אֶרֶץ.

ב

בֵּית יִשְׂרָאֵל יִשְׁעָרִים
בֵּית יִשְׂרָאֵל יִשְׁעָרִים
הַיְתָה יְהוּדָה לְקִדְשׁוֹ
יִשְׂרָאֵל מִמְּשָׁלוֹתָיו.
הֵים רָאָה וַיְנֹס
הִרְדֵּן יִסּוּב לְאַחֹר
הַהָרִים רָקְדוּ כְּאֵלִים
גְּבָעוֹת כִּכְנִי צֹאן
מָה לָּהּ הֵים כִּי תִנּוּס
הִרְדֵּן תִּיִסּוּב לְאַחֹר
הַהָרִים תִּרְקְדוּ כְּאֵלִים
גְּבָעוֹת כִּכְנִי צֹאן
מִלְפָּנֶי אֲדוֹן חוֹלֵי אֶרֶץ
מִלְפָּנֶי אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל.

ק

ומי תוצי מדבר,

צאו מתוך השממה;

עוד חדר רב,

עוד רפה המלחמה.

רב לכם למע,

לגד בערכה -

ולפניכם פרושה דרך גדולה, רחבה.

קומי איסוף ידים!

עזבי את השממה!

אז אל יצל קולכם,

ורכו על פרממה

איש בלבבו ישמע

קול אלה דבר:

לך! היום אל ארץ חדשה אתה עובר!

לא, לא לחם קלוקל,

שלו ידנו שמים -

לחם עצב תאכל,

פרי עמל ידים!

לא, לא אהל תהו

ועליות שחקים -

בית אחד תבנה, אהל אחד תקים...

ויִשְׁלַח מֹשֶׁה אֲנָשִׁים לַתֵּגֹר אֶת אֶרֶץ כְּנָעַן: וַיִּבְרְכוּ
 וַיִּתְּנוּ אֶת הָאָרֶץ מִמִּדְבַּר צִיּוֹן עַד רְחֹב לְבָא תְּמַת:
 וַיַּעֲלֵי בְנֵגֶב וַיָּבֹאוּ עַד נַחַל אֲשַׁפֵּל וַיִּכְרְתוּ מִשָּׁם זְמוּרָה
 וְאֲשַׁפֵּל עֲנָבִים אֶחָד וַיִּשְׂאֲהוּ בַמּוֹס בְּשָׁנִים וּבִשְׁנֵי
 וּבִשְׁנֵי תְּמָנִים: וַיָּשׁוּבוּ מִתֵּגֹר הָאָרֶץ וַיִּקְשְׁרוּ וַיֹּאמְרוּ:
 בָּאנוּ אֶל הָאָרֶץ אֲשֶׁר שְׁלַחְתָּנוּ וְגַם זִבַּח חֶלֶב וַיְדַבֵּשׁ
 הָיָא וְזֶה פְּרִידָה: אֵלֶּם פִּי עַו הָעָם הַיּוֹשֵׁב בָּאָרֶץ.
 וְהָעָרִים בְּצִיּוֹרָח גְּדֻלּוֹת מְאֹד וְגַם יְלִידֵי תַעֲנֹק רְאִינוּ
 שָׁם: לֹא נִכְלָ לַעֲלֹת אֶל הָעָם. פִּי חֹזֵק חֹמֶה מִפָּנָיו:
 וְהָאָרֶץ אֲשֶׁר עֲבַרְנוּ בָּהּ אֶרֶץ אֲכָלֶת יוֹשְׁבֶיהָ הִיא וְכָל
 הָעָם אֲשֶׁר רְאִינוּ בְּחֹזֶקָה אֲנָשִׁי מְדֹת: וַתֵּסֶם פֶּלֶב אֶת
 הָעָם אֶל מֹשֶׁה וַיֹּאמְרוּ: עַלֹּז נַעֲלָה פִּי יָכֹל נִכְלָ לָּהּ.

בְּכָל דָּוָר וְדָוָר חַיִּיב אָדָם לִרְאוֹת
עֵצְמוֹ בְּאֵילוֹ הוּא יֵצֵא מִמִּצְרַיִם,
מִבֵּית עֲבָדִים.

הַיּוֹם אַתֶּם יוֹצְאִים
בְּחֹדֶשׁ הָאָבִיב.
לְכוּר אֶת הַיּוֹם הַזֶּה
אֲשֶׁר יֵצְאתֶם מִמִּצְרַיִם
מִבֵּית עֲבָדִים.

ב - יום נקם בלבי
ושנת גאולי באה,
ואביט - ואיז עיזר,
ואשתומם - ואיז סומד,
ותושע לי זרועי
והמתי היא סמכתני.

א

נחנו נבוא. עוד תראינו קרבים ונעים.
 עם ענו האבק הנשא, עם השמש בקחול השמים.
 נבוא, עם גון החולצה הבהירה שהתקפה על גבינו קרעים.
 עם ספיחי הנזק ועם האש באישון העינים.

הו, זה יהא יום נסח, בתיאדם.
 הקרונות נעמדו, והזמן יצטר נשימה לרחוקה של הנדך.
 העמים ילחשו: הם הולכים, והזמן נשא בידם...
 הם באים: אילנות יקרעי מבטם מזעים עד צמרת.

ואנחנו נבוא רבבות — ואחד, נשינו הדרה.
 נשינו אורות, גופנו עמוס לעיפה, וגרוננו נחר.
 בתיאדם, אל פחדים, בתיאדם, פה מפע אהבה
 הולאה על גרוננו למילה, והומה ושואה נשכר.

הו שער נשמה המגרים בגביעיו, לחיים!
 שמים עו עברה וזהר, הצניחה ערם ואדם,
 הו, שער יום הדין, הניפוחו בדיו המלאים
 נגיד אל לבנו הזה את לבו הפרוע — היום

נו, היום נעבר ונטל את הכל, את הכל,
 מרגל עד מרשע, מעפר עד מוכב.
 זה שער קדם העורקים וכלהם חקו,
 באור והרים, פאשה, וכאשק הניחה המרחב.

נעלה מדורות בכפר, ואספי סביב האש
 כל אשר נחרכו בלשונה, כל נושאי צלקות בבשרם.
 נחיל עדי חיל, עדי דם, שיר מדמון ורועש,
 ההורס אל גבהי מגדלים וגורח באגרות את אורם.

די אשר אל האש, אל האש, פה מוקד והבם
 של גורמים בגרילי-שם החורחים את כתבתם הלוהבת.
 פה צחקה מקסן הזמן חיתו הולכה של העם.
 התיא, בתיאדם, איה פורחים המלים על האבן!

ר
אֵי, אֶדְמָה

הא לך השוכים בבנינו,
נוצר טהר חלומות,
ברי לב, נקדי בפירים,
טרים חלאת אדמות,
וארג יומם עוד שתי
ארג תקוות יום ובוא
אין לנו טוכים מפל אלה.

את הראיתו ואיפה:

ואת תבסי על כל אלה.
יעל העמח בעתו!
מאח שערים חוד וכת,
קדש לעם מכורתו!
בריד קורבנם בסוד מות
בסר חיינו בחרוד ...

נִזְכּוֹר

את רבוא רבבות הנשמות של אחינו
ואחיותינו אשר הושמדו בידי חיות אלה, אשר
הובילו בקרונות המות ונשרפו במשרפות
הזועה ואשר נכלאו ועינו ומתו במחנות הסגר
על פי מזרע היהודים היה...

נִזְכּוֹר

את נשמות חברינו גבורי הענוה ומקדשי
שם ישאל בגטאות, ביצרות, במרתפים ובקברי
הארמה אשר שמרו על הפחלת בלבבם ואמרו:
בוסלים ודוים, חשלו במחתרת ובאוש אחרון
את מאכלת המרד והנקם וחרפו נפשם על
קבוד העם וכבוד האדם...

נִזְכּוֹר

את נשמות אחינו המעפילים, אשר אברו
בגבולות ובדרכים לא דרך ואשר הטבעו
בגלים ידונים ונדרו מצולות ואשר נפלו חלל
בעמדם בקרב מול צבא נרשיו פחופי
מולדת...

נִזְבוּר

יֵאל נִשְׁפֹּת, בִּי רַק בְּזִכְוִיתְךָ וּבְזִכְוִית כֶּלֶל
הַמּוֹד בֵּית יִשְׂרָאֵל. הַנֶּעֱנִי תָלוּם וְכִי לְמַעַנִם
וּלְמַעַז תַּת נִיר לְשִׁאֲרֵית יִשְׂרָאֵל אֲנִי נֶלְחָמִים
עִתָּה...

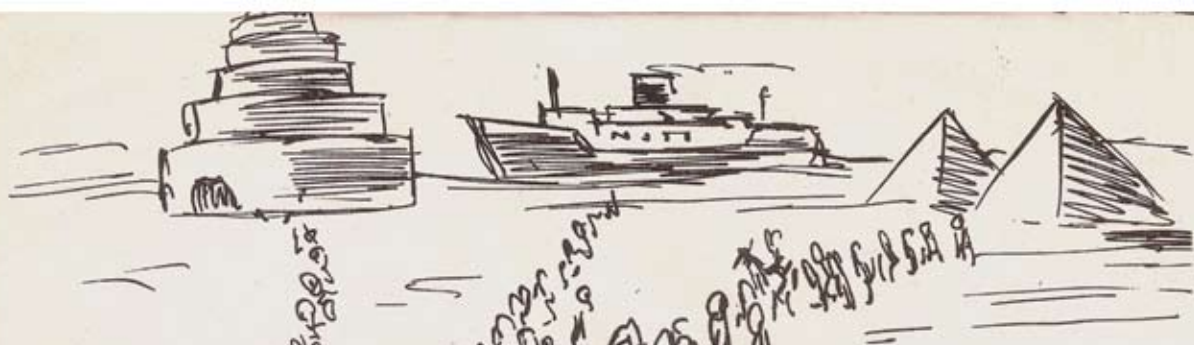
נִזְבוּר

אֵת נִשְׁמוֹת חַלְלֵי הַחֶפְזָה, אֱלֹהֵי אֲשֶׁר
הִלְכוּ הָרִאשׁוֹנִים וְנִמְלְוּ הָרִאשׁוֹנִים...

נִזְבוּר

אֵת הַבְּנִים וְהַבָּנוֹת אֲשֶׁר הִנָּבִי לְטוֹהַר
וּלְשִׁלְמוֹת וְאַתְּבַת הַחֲרוּת נְטוּעָה הִתְּנָה עֲמוּק
בְּלִבָּם. נִזְבוּר בִּי בְּרִצָּאם לְחַפּוֹת בְּאוֹיֵב הַתְּבוּנוֹת
לְאוֹיֵבֵי כָל הַדּוֹרוֹת - לְרִשְׁעָה עֲצֻמָּה, וּלְאֲבִי
כָּל חֲשָׁאָה - לְחַלְשָׁה. נִזְבוּר בִּי הִלְכוּ לְקֶרֶב
בְּרִינַת עֲלוּמִים וּבְכֻזָּנָה בְּרִינָה נִתְּנִי עֲצָמִם
קָדְבֵי נְאוּלָה לְמַעַנִי וּלְמַעַז הַדּוֹרוֹת הַבָּאִים.
שִׁיחֲרֵי חַיִּים, נְטוּעֵי מוֹלָדֶת וְגִלְוִי עִיז. מִיֵּטֵב
רִמְנוֹ הַצֶּעִיר, - מְזֻכָּרֶם אֲנִי חַיִּים. עֵב וְכָרִם
נֶלְחָם, עִם מַסְעֵלָם נִגְבֵּר וְנִבְצָח!

מ נְעִי קוֹלֵךְ מִבְּכִי וְעֵינֶיךָ מִדְמָעָה
יֵשׁ שָׂכָר לִפְעוּלָתְךָ וְשָׁבוּ מֵאֶרֶץ אוֹיֵב:

נְחֲמוּ, נְחֲמוּ עַמִּי!
עַל הָרָגָה עָלֵי לֵב,
מִבְשָׁרָת צִיּוֹן!
הֲרִימִי בִבְחָ קוֹלְךָ,

מִבְשָׁרָת יְרוּשָׁלַּיִם!
הֲרִימִי אֶל תִּירְאִי!
אֲמַרְי לְעַרְי וְהִוָּדָה:
הִנְנִי מֵבִיא אוֹתָם מֵאֶרֶץ צָפוֹן
וּמִבְצָתִים מִיַּרְבְּתֵי אֶרֶץ,
בָּם עֶזְרָ וּפִסְתָּ,

הָדָה וְיִזְלָדֶת יְחִידִי
מִקֵּהל גְּדוֹל וְשׁוֹבֵה הֶחָה:

עוֹד אֶבְנֶה וְנִבְנִיתָ, בְּתוּלַת יִשְׂרָאֵל
יֵשׁ תִּקְוָה לְאַחֲרִיתֶךָ וְשָׁבוּ בָנִים לְגִבּוֹלָם

אם הָרָרִי נָשָׁף עָלֵינוּ נֶעֱרָמוּ
לֹא רָעָבוּ כָּל הַנִּיצוּצוֹת, לֹא תָמוּ;
מִהָרִי הַנֶּשֶׁף עוֹד נִחָצֵב לְהִכָּה,
מִמְקוֹמֵי הַסִּלְעִים - סְפִידִים לְרִבְבָּה.
עַל מִרְמָעֵי הָעָם וּבִתְחִילוֹת נִשְׁמָתוֹ -
עוֹד תִּנָּח וּתְנוּצֵץ שְׂכִינָתוֹ.

חֹדֶי, הַבּוֹיָנָא יִחָדּוּ לְעִבְרָה הַפְּדוּלָה!
בְּנִלְהֵנָא חֹדֶי הַנֶּשֶׁף, בְּנִלְהֵנָא!

אי יִתֵּן נֶעֱמוּד בְּמִקוֹמֵנוּ
כָּל רוּחַ רָע לֹא יִזְיָנוּ.
אֵל מוֹרֵד, אֵל עֲצָבָת
כָּל תִּכְבָּה הָאֵשׁ הַבּוֹעֶרֶת!

וַיִּשְׁפָּח דָּוִד נְלוֹת מִצָּרִים בַּמִּדְבָּר וַיָּקָם דָּוִד צָעִיר וַיַּעֲפִיל אֶרְצָה
יִשְׂרָאֵל וַיִּירָשָׁהּ וַיִּתְנַחֵל בָּהּ בְּחֵד וּבְעֶמֶק. וַיְהִי כֹה יִשְׂרָאֵל
רֹעִים צֹאן וּפְלֹחִים אֲדָמָה, וּבְדָמָם - לַחֹט חַמְדָּבָר וְעַח צָרִים
וַיָּשֶׁב יִשְׂרָאֵל לְבִטָּח בְּאַרְצוֹ וַאֲזַי מַחֲרִיר.

וַתְּהִי גַם כֹּה לְאַחֲרֹנָה יַד חֹמְסֵי עַמִּים וְרוֹדִים וַיַּעֲקֹר מַעַל
אֲדָמָתוֹ וַיִּדְוֶד מֵאֶרֶץ לְאֶרֶץ וְהָיָה בְּזוֹי וְשָׁסִי, שָׁנוֹא וּמִוִּרְדָּה,
כָּלֹא בְּמִיצֵר נִישָׁאוֹת, וַיָּמֶת בּוֹ רַחֵשׁ אֶהְבָּה לְאֲדָמָה, לְחַי
וְלַצִּמָּה וְלֹא יָדַע הֵיחָ קֶמֶח וַיִּתְנַמְרוּ לוֹ יְדֵי אֲבִיב וּמִרְחָבֵי שְׂדוֹת
וַיִּדְעָה חֵלֹם מוֹלָרֶת בְּלִבּוֹ.

וַיְהִי יִשְׂרָאֵל הֵיחָם בְּעַמִּים, תָּלוֹשׁ מִמְּבוֹרָה וְנִשְׁטֵי שָׁמֶשׁ וְאוֹר,
נְפוֹץ עַל פְּנֵי כָל תֵּבֵל וְרֵאזוֹ וְרֵגָעָה עַל פְּנֵי כָל הַדְּרָכִים. בְּנִי
נִוְתָנִים לְזָרִים חֵילָם, וּמִתְבַּפְּקִים עַל כָּל הַשְּׁעָרִים לְבִקֵּשׁ מִקְלָט
וּשְׁנֵאוֹת יִשְׂרָאֵל מִחֲלָהֶלֶת בְּעִצְמוֹת הַגִּזְיִים בְּמֵאֲרָה מִדְּעִילָה
אֲשִׁיּוֹת תֵּבֵל עַד הַיּוֹם הַזֶּה...

וַתְּקוּמוּ מִתִּי מַעַט מִיִּשְׂרָאֵל וַיַּעֲפִילוּ שְׁנֵית לַעֲלוֹת אֶרְצָה -
יִשְׂרָאֵל וַיַּעַל אֲחֵרֵיהֶם חֲלָצִים לְשִׁמְמָה לְהַפְרוֹתָהּ וּלְכַנּוֹת כֹּה
בֵּית לַעֲמֹנִי, וּבְחֹדֶשׁ מַעַט אֶת עֲלוֹמֵי עַמִּי וַיִּנְדַּע עַמֵּל קוֹצָרִים
וְרַעַת זֹרְעִים, צָהֳלֵת אֲבִיב וְאַשֵׁת קֶמֶח וַיִּלְמַד יְדִינִי קֶשֶׁת לַעֲמֹד
בְּפָנֵי צָר. וַנִּבְנֶה בַּעֲמֵל נְמָלִים בְּאַרְץ וְהָאֶרֶץ זָרִים שׁוֹלְטִים בָּהּ;
שִׁמְמָתָהּ זִיעָקָת לְבִנְיָהּ וְהֵם מוֹעֲטִים; הָעָם בְּפִזְלָהּ זִיעָקָת לְפָדָת
וּפְרוֹגֵיוֹ מִתִּי מַעַט. קָרַבְנוּ לְמִשְׁטֶמֶת עַמִּים הִינּוּ, מִטְּרָה לְנִבְלֵי
שְׁלִיטִים, וְהַמְנַחָה רַחֲמָה מְנוּחָה, וַנֶּאֱבָק בְּמַחֲתָרֶת וַנִּבְנֶה בְּסִעָרָה,
וַנִּמְרוֹץ לְאֶרֶץ כְּאוֹפֵל לֵיל בְּמַעֲפִילִים, וְהַמְצֹר עָלֵינוּ כְּבֹד
וְחֹלֶד.

ותפרוץ מלחמת העולם ונפנוי מפרפר ברשת הגולה עד
אשר הדפיקתו השואה הגולה - רצח אשר לא היה כמותו
מיום היות האדם. וקומץ חלוצים שומר על גחלת המדד לכל
תקפה...

ותבוא השעה הגולה לבית ישראל, שעת מלחמת החרות,
ותעמוד התנה העברית בשער גןם צבא התנה לישראל
והוא מחשל את נשקו ובעודו חם חש למערכה.

וילך צבא ישראל מחיל לחיל ומצחוד
למצחוד, וינהרו אליו רבים מן הגולה לעמוד שכם אחד
במערכה. ויבה באונב וניסחו מערכו, מבפניו וממשלסיו,
וישובו חילי ישראל איש איש לביתו והנה נקראו בני העם
לשאת במשימות חדשות.

ויזעקו מזקן ועד נער לתת ידם להפרחת השממה, כי מאילת
במרכה ועד נראץ בגליל ועקח אדמה לחלצה מכללי שממונה.
ותהי העבודה רבה מאד כי מתי מעט היו העובדים ויתרפקו
על לבבות אחיהם, פוזרי התבל ויקראו להם לבוא לשאת
עמם בעמל זה.

ויהיו כאלה אשר פרגו וקאו כי גאה לבם ויהיו כאלה
אשר אד הלחץ והעגנת נחקו גם לבא.
עם גדול עלה לישראל. רבאות רבאות בנתיבי עולם פנו
ויצעדו אליו מכורתם מי באויר, מי בים ומי בקבשה. מדינה
אחר מדינה רוקנה מהחדיה, - תימן ובבל, פולין ובלגרניה ועוד
בנה ובהנה יעלו ויבאו.

אז תברו כלם יחדיו ויחליטו אומר להפוך הצעה לגן פורת,
לבנות ישובים בספר יבנה, לחרבות חרושת והמלאכה,
להגדיל ולהאדיר את ארצם ישראל למען תהיה מקלט לכל
נדתי עמם אשר באים ויבואו.

א ל לא תחת, חמוני למרד
הנימי את נס פשחור על פני חלד
למרב צמדים סבל ארד ועם
במרב אחריו זה נכבוש העולם
יבוא עד לאסל, יאור העולם!

סלאנו המרי, תיקר אש חצמ
חומות העברות, נבשיע תפסם
הקיצה חמו, התלמד העמד
בדיר נספח. צא למרב פתכל
יבוא עד לאסל, יאור העולם!

ב כל מערכות האנושיות לחרות שם היינו.
בכל שדה קטל של מדובאים, בכל יציאת
מצרים של כל העמים וכל הדורות, על גדרום
ועל מוקד, בבתי בלא ועל באריקדות, מלומדי
קרב אנחנו ומלומדי מפלה. שבע נפול, שבע
נקום.

עד בוא היום וקה דגלנו לדגל החברה
המשוחררת, עד יקום האדם במלוא קומתו
ויתגלרה לעיז כל באור הנצחים הצפוי בו.
בשרעתו רחבה ולבו טהור ונדיו נאמנות וחיות
חפש וצדק ועבד איז, לא עבד עברי ולא עבד
בנעני. לא עבד פושי ולא סיני, וכבוד כל אדם
ראש פנה הוא לחברה המשתחררת.
בוא יבוא היום ההוא!

כָּל דְּבַפִּיז יִיתִי וַיִּיבֹל,
כָּל דְּצָרִידָּה יִיתִי וַיִּפְסַח!

אם נִבְרִי פֶה אֶתָּה וְאִין לָךְ מִבְּטָח,
 בְּהִרְדָּה הִרְחֹקָה אִם בְּחֶדֶד תֵּשׁ –
 אֲדוֹר הַנֶּבֶר אֲסֻמוֹ לֹא יִפְתָּח,
 מִפְּתוֹ לֹא יַעֲנִיק לְעַנִּי, לְרֹשׁ.

כָּל דְּבַפִּיז יִיתִי וַיִּיבֹל,
כָּל דְּצָרִידָּה יִיתִי וַיִּפְסַח!

לְדַבֵּר אֵל בִּי תַצְמָא וְנִפְשָׁה תִּבְלָה
 לְאוֹר יְהִי, בְּצַפּוֹר נִלְבֶּדֶת בִּפְּחָ –
 עֲשִׂיר אֲנֹכִי בְרוּחַ וְלֹא אֶבְלָא,
 וְזִמְתָּ וּבֵאתָ, אֲחִינוּ הַמָּוֶה.

כָּל דְּבַפִּיז יִיתִי וַיִּיבֹל,
כָּל דְּצָרִידָּה יִיתִי וַיִּפְסַח!

חֲסֵד סֵדֵד
 הַגְּדָה שֶׁל מִסַּח

ע

ם צאת שנה שנה לשבתנו
בבארי החדשה נצא ונראה כי רב
פעלנו

הנה מוקם ועוד המהנה הרב על
בנינו הנאים גרופו ומפעליו -
התברים עמלים וקולות הילדים
הנער מלדים את הים העבודה.
היסטנו להרוש ולזרוע והשמי
בנה פקדו את שדותינו נטענו
לצי פרי וגפן ועד והרס הנדלנו
את עירי הפקר ובנינו קובת וג
לראשם הדרבנו הליל ולתק
הדגלולותיו הצבנו יסוד איתנו
לפי תבנית

רצת המטות פרסס ובנינו
במסגרת ובפלחה מבשרת את
היא כי נוצק פסס איתו למשקנו
ואתנו רק בתחילת הקדר. עוד יב
הפססות ונכה הפססותה לשפיר
ביתנו מנפנים

אנו הנ-שמחה הוא לנו היום
אלהם פבר צמה מאלים צדנו

חרי התבנות למלחמה הסוכפת אנויות וצמים מנפולת דמים
השקס והפססות הם מאלים ונראה כי עוד נקמה ממנה ועוד נהיה
נראה נלמד על וסס מפעלנו
הנעם אך לא הולכים בנשיב לחרי הקרבות הנטושים אישם על
פני תהיל. והפססות הקדר נעלי ליום פני יתנו את בדינו למאמץ
הסודי הקדר לנפול ליום השט צלי הקרבות יום זה פני גמול וקדר
מפעלנו הקדר פרי הקדרותי הקרבות הקדר לראשית השם והעולם

ש לש שנים עברו מאז יצאנו
לבנות ביתנו בשנית בבארי החדשה.
הבה נעלה על הברכה ונראה את
המחנה השטוח לפנינו, על בנינו
הנאים, צריפיו ומפעליו. פה ושם
גנה ערוכה לנו, מדשאות ועצים
בני שנתם מגוונים את נוף אדמתנו
האפור צהבהב.

הוספנו לבנות, לחרוש ולזרוע וגשמי
ברכה פקדו שדותינו. נטענו עצי
פרי וגפן, יער וחרש. הגדלנו עדרי
הבקר. הרחבנו הלול ולהק תרנגול
לוחיו ובנינו קורת גג לראשם. פרץ
הגן והרחיב גבולו. רגנת המכונות
ברפס ובנגרית, במסגריה ובפלחה
מבשרת את היא כי נוצק בסיס
איתן למשקנו.

ואנחנו רק בתחילת הדרך. עוד רב
המחסור ודבה הכמיהה לשיפור
ביתנו מבפנים.

אכן, הג שמחה בפול לנו היום, כי
חברים חדשים נוספו לנו, להרבות
המשק ולהאדירו.

אנכם כבר עברה מציצים עינינו.

חרי התבנות למלחמה הסוכפת ארצות ונשים ממשלחת נשים.
השקט והשלווה הם לא יתנו ויהיה זה כי עוד נקמץ המהפכן יעיד נחל
נשקנו נקמץ זה נשק ממשלחנו
היום, אך לא הולכים נהנים לחרי התבנות הנשים ארשם על
פני תביל. נקמץ התבנות נעלה ליום כי יתנו את גינת למאמץ
השקמדי תביל, לנשים וליום תביל על התבנות יום זה כי נשק ויהיה
ממשלחנו תביל. פה נקמץ התבנות תביל לקמץ תביל ויהיה.

